

PUSZTADOKTOR MAGAZIN

XIV. évfolyam 9. szám a Madárkórház Alapítvány havilapja 2019. szeptember

20 éve

Madarakat gyógyítunk!

- 20 éves az alapítványunk
- Visszaemlékezés
- In Memoriam Luca
- Gólyagyülekezés

A Madárkórház Alapítvány 1999. szeptember 21-én került bejegyzésre a Hajdú-Bihar Megyei Bíróságon. Ez volt az első és akkor egyetlen madármentő civil szervezet. Azóta számos követőnk akadt. 20 éve volt, ezt ünnepeljük most.

Úgy kezdődött, hogy *Ara-di Csaba*, a *Hortobágyi Nemzeti Park* akkori igazgatója javasolta, hogy hozzunk létre egy alapítványt. Azért, hogy a már 1991-óta az általam állatorvosként ellátott *Górési Ragadozómadár Repatriáló Állomás* betegeinek gyógykezelését finanszírozni tudjuk. Ez volt az első hazai madármentő hely, állami, nemzeti parki tulajdonban és működtetéssel. A szakmai alapokat solymász barátom, *dr. Lakos István* humán baleseti sebész tanította meg, aki mentett ragadozó madarakon és gólyákon alkalmazott először csontsebészeti eljárásokat, melyeket akkor az állatorvoslásban nem nagyon ismertek, nem is tanítottak. Ő százegy-néhány műtét után megmutatta-megtanította nekem a „titkokat”, és azóta már 10 ezret jóval meghaladó műtéttel a hátam mögött magam is tanítom a fiatalokat. A madarak tartásában, rehabilitációjában, és visszavadásításában (repatriációjában) a nemzeti park szakemberei: *Dudás Miklós*, *Sándor István*, *Bessenyei László Bence*, és önkéntesként többek között *Solt Szabolcs*

vettek részt. A kezdeti sikerek mellett keserű tapasztalatokat is szereztünk főleg a gólyák túlélése tekintetében. A tartási-takarmányozási elvadítási feladatokhoz a vadmadarakhoz legjobban értő solymászok segítségét vettük igénybe. Magam is az voltam, de oda állandó jelenlét kellett, ezért ajánlottam *Kiss Róbert* solymászt a *Fővárosi Állat- és Növénykertből*, aki azóta is ott van. A gólyák túlélését később, már a *hortobágyi Madárkórházban* sikerült megoldani a csoportos tartással. (Egyedül ugyanis az emberi környezetben nem akartak enni, és bőséges takarmányozás, sőt tömés ellenére is inkább éhen haltak. Csoportosan az egymással való vetélkedés viszont feledteti velük a rabságot, és a táplálékért is vetélkedve nemcsak életben maradnak, hanem jobban is gyógyulnak.) A madarak számának növekedésével a költségek is kezdtek lényeges szerepet játszani. Adott akkor a Nemzeti Park Igazgatóság szerződés szerint megbízási díjat cégünknek, a *Pusztadoktor Kft.*-nek, de ez a pár tízezer Ft 1999-ben az akkor évi 200 beteg gyógyszerköltségének a tizedére sem volt már elég, kiszállásra, munkadíjra végképp nem. Többet nem tudtak, nem is akartak. Adjon a Minisztérium, ha majd pályázunk. Adott is.

De előtte kérésemre *dr. Fekete Miklós* állatorvos barátom megalapította a *Madárkórház Alapítványt*, és lakásomon létrehoztuk és engedélyeztettük a kórházat. Ehhez elengedhetetlen volt *Bánhidi Zoltán* adományából vásárolt altatógép, és a *Philips*

Magyarország Kft. által adományozott röntgen készülék. A kertben *Szappan László* solymász barátom tervei szerint, az ő irányításával és kétkezi munkájával, valamint *Dudás Miklós*, *Bajigál Erzsébet* és *Takács Attila* későbbi kuratóriumi tagok segítségével felépítettük a röpdesort, mely ma is áll.

2000-ben a tiszai cián szennyezés miatt mentett és később szabadon bocsátott rétisassal a „Ciános” sassal országos és nemzetközi ismertségre tettünk szert. Ennek kapcsán diagnosztikai vizsgálatokra, ólom szennyezés felmérésére 5 milliós támogatást kaptunk. Évekig kaptunk pár százezres céltámogatásokat konkrét programokra, ismeretterjesztő előadásokra, madármentő táborokra, csak működési költségekre nem. Ezt egy darabig állatorvosi szolgáltató cégünk, a *Pusztadoktor Kft.* finanszírozta, amíg tudta, de szükségessé vált a támogatók és főleg az 1 %-ot felajánlók segítsége. A „Ciános” sas keltette turisztikai érdeklődés sürgette a tevékenységünk bemutatását a nagyközönség számára, ezért önerőből létrehoztuk a volt gazdasági garázs épületében első madármentő kiállításunkat. Ismertségünk és a tevékenység népszerűsödése eredményeként egyre több madár érkezett, egyre több feladattal. A madarakért érte kellett menni, a takarmányért is, ehhez autó kellett. A megelőzést célzó szemléletformálás érdekében jártuk az országot, és előadásokat tartottunk, kiállításokon vettünk részt. Dolgozókat kellett felvenni, minden egyre többre

Születésnapra

került, és 2002-ben hirtelen elakadt a hazai állami forrás. Minden tekintetben. Olyannyira, hogy bezárásunkat szorgalmazta pontosan az a hazai természetvédelem is, aki helyett éveken át dolgoztunk átvállalva a védett állatok tulajdonosi jogából adódó állami feladatát. A bezárástól nem is álltunk messze, mert tényleg nem volt miből fizetni a költségeket. Saját családi kasszából húztuk valameddig, amely alkalmanként azóta is szükséges átmeneti likviditási gondjaink megoldására, de akkor nem volt tovább. Ha nem is húztuk volna le a rolót, de vissza kellett volna állni a családi mentőállomás szintjére, veszélyeztetve az akkor már több száz bent ápolt madár egészségét és életét. Akkor jött segítségünkre a média. Konkrétan *Pocsai István*, az RTL Klub akkori tudósítója, aki elsőként kongatta meg a vészharangot kellően dramatizálva. A hírt átvette az összes csatorna és sajtóorgánium, és napok alatt olyan országos összefogás alakult ki a madárkórház megmentéséért, hogy közadakozásból át tudtuk vészelni a válságot. De nem csak halat kaptunk, hanem hálót is. Több cég is segített, így a *Landmann Kft.*, amely a madarak filmszereplését ajánlotta, és *Vajda Márta*, akkor a *Civilkomp Alapítvány* aktivistája meghívott egy képzésre, amely sokat segített a későbbiekben. Azóta működésünk stabil, és ha sokszor szűkösen is, de sikerül addig nyújtózkodnunk, ameddig a takarónk ér. Gyógyítottuk a madarakat, standoltunk, okítottuk az embereket rendületlenül.

Hazai pályázatokon azóta sem értünk el sikereket, de 2004-ben Hortobágyon első uniós pályázóként megnyertük a Madárpark turisztikai megvalósítását, melyet 178 milliós támogatással 2006-ban meg is nyitottunk. Nem volt zökkenőmentes, mert ennek sem drukolt senki, a minisztérium legkevésbé, de az idő minket igazolt. Mindenért nagyon meg kellett dolgoznunk, de mindig voltak segítőink is. Hálával tartozunk ezért többek között *dr. Gombos András* államtitkárnak, *Filep Mária* főépítésznek, *Csiha Gábor* hivatalvezetőnek, és sok más támogatóknak. A Madárparkot további uniós pályázatokkal többször fejlesztettük, oktatóközpontot, irodát, labort, önkéntesszállót hoztunk létre. A beérkező madarak száma megtízszereződött, mára eléri az évi 2000-et. A kezdetben két-három fővel működtetett kórház ma 10 dolgozóval üzemel, három madármentő kocsink állandóan úton van, diszpécser központunk éjjel-nappal telefonos ügyeletet tart, és több mint 300 képzett önkéntesünk dolgozik az egész országban. A kezdőknek madármentő táboraink vannak, emellett külföldi önkénteseket is fogadunk, jelenleg is dolgozik itt egy 20 fős nemzetközi csoport. Hét magyar és két erdélyi állatorvos kolléga mellett egy osztrák, egy portugál, egy szerbiai és egy olasz állatorvost képeztünk tovább. Tartottunk képzést Erdélyben állatorvosoknak és itthon emirátusi hallgatóknak, és formáljuk a szemléletét annak 20-30 ezer látogatónak, akik évente felkeresik a Madárparkot.

Szentesen 2 éve mentőállomást nyitottunk, és folyamatban van nyíregyházi, tiszaföldvári, szigetszentmiklósi, szekszárdi, és két budapesti mentőállomásunk engedélyeztetése.

Ismertek vagyunk az országban, de külföldre is hívnak. A Felvidékről, Erdélyből rendszeresen érkeznek madarak, de voltunk Kárpátalján is gólyát műteni. Módszereinket, így a saját találmányú áramütést megelőző villanypásztoros leszoktató rendszert Amerikában is alkalmazzák, és az általunk először erre a célra használt, egy irányban átlátható üvegen át való megfigyelést és bemutatást, a tevékenységünk turisztikai bemutatását, a látványkórházat és a „bemenős” röpdét több helyen vették át az országban és külföldön is. Öt film készült rólunk, melyek közül több díjat is nyert, és számtalan rádió- és TV riport, híradós anyag, újságcikk, két ifjúsági könyv, valamint az online média mintegy 80 000 követővel.

Ez mind nem jött volna létre munkatársaink kitartása és támogatóink segítségével nélkül, melyet hálással köszönünk. Segítségükkel ez alatt a 20 év alatt felnőtt egy olyan nemzedék, akiknek már nem kell kikapcsolni az utat, van mit követniük, és akik már most is részt vesznek, és a jövőben is részt fognak venni ebben a csodálatos munkában a természet megőrzéséért, az állatok megmentéséért, Isten áldásával.

Dr. Déri János

Fotó: Konyhás István

Jövőre talán nekik is integethetünk augusztusban

Elengedtünk 20 gólyát augusztus 20-án, ahogy minden évben szoktuk. További 20 gyógyult itt maradt, mert nem volt teljesen tökéletes, és még másik 20, melyek még kezelés alatt állnak, mert benne van még a fém, vagy további műtetet igényel, még nem gyógyult meg, vagy fejletlen. Őket átteleltetjük, és majd tavasszal, március 15-én engedjük szabadon.

Amit elengedtünk, azokat korrekten felkészítettük mindenre, amire lehet. Tudjon jól repülni, találjon táplálékot, ne szálljon villanyoszlopra, hogy ne kapjon áramütést, meg tudja védeni jogait a helyhez, táplálékhoz, párjához, fiókáihoz, és meg tudja védeni magát elsősorban fajtársaitól, a ragadozóktól, a sasoktól is és leginkább az embertől. Ezen belül a vadászoktól, melyek vonulási útvonalaikon mindig is fenyegették őket, de amíg stabil volt a populációjuk, nem sínylette meg a máltai, arab és afrikai vadászatot. Most már ez is jelentős szempont. Ott ez az aratás, és várják őket, mint más vonuló madarakat is hálóval, csapdával, puskával, dobóbottal, lépvesszővel. Bár az arabok nem azért lövik, hogy megegyék a gólyát, de az afrikaiak igen. Erre megpróbáltuk az idén felkészíteni őket: lövést imitáló látvány- és hanghatással. Minden kellemetlen megfogást, áthelyezést megelőzően egy

fegyvernek látszó tárgy bemutatásával és hanghatásával, a háttérben – jobb híján – karikás ostor csergetésével indult a röpdében való megfogást célzó hajkurászás, melyet mint többször ismétlődő kellemetlen dolgot reményeink szerint összekötnek a lövöldözés benyomásával, és a puskás, lövöldöző embert elkerülik. A kiképzésnek része az embertől való biztonságos távolságtartás megszokása azok számára is, melyeket mi neveltünk fióka kora óta. Ez a túlélő röpdében történő „gladiátor képzés” után a vadító röpdében zajlik úgy, hogy a röpde egy részébe a látogatók is bemehetnek, és a vadabb madarak átrepülnek a röpde ellenkező tételére, magukkal ragadva a szeldebbeket, így azok eltanulják ezt a viselkedést, és fokozatosan elvadulnak.

Az elengedést július végén kezdtük azokkal a nálunk nevelkedett, itt kelt, vagy tartósan sérült nevelőszülőkhöz ide adoptált fiatalokkal, és olyan frissen beérkezett, hamar meggyógyult gólyákkal, melyek nem igényeltek hosszabb rehabilitációt. Őket a röpdei túlélő gyakorlatok után augusztus 20-ig folyamatosan engedjük szabadon, először a Madárpark szomszédságában nagy füves teret, és zavartalan, biztonságos felszálló pályát jelentő Hídi vásártéren, ahol a fűre letéve elsétáltak, és maguk jószántából

repültek fel, és csatlakoztak a szabadon élő gólyák akkor kirepült fiataljaihoz, velük szocializálódva, együtt keresve táplálékot, és társaságot az afrikai úthoz. Amelyek a környéken maradtak, a később elengedettekkel alkottak a madárparki etetésekre visszatérő ki-bejáró csoportot. Ezek közül próbáltunk visszafogni párat, de nem sikerült, ami azt jelenti, hogy jó volt a felkészítés. Az augusztus 20-előtti napokban, és 20-án már kézből röptettük el az arra az időszakra elengedésre alkalmassá vált, és kiképzett gólyákat, a Hídivásár alkalmával idelátogatók részvételével. Ilyenkor, a 20-i indulás előtti az utolsó napokban már nincs idő sétálgatásra, további szocializálódásra, utol kell érni a már felkészült társaikat. Az érdeklődő embertömeg jelenléte és a vásártéri kavalkád a gólyák embertől való távolságtartásának rögzítéséhez jó alkalom. Az emberek között a felszálláshoz szükséges kifutó tér hiánya, illetve az induló magasság biztosítása miatt az elrugaszkodást a gólyák lába alatti fix alátámasztást az elengedő kezével biztosítottuk, és az elrugaszkodás ütemében való megemelésével segítettük, ami látszólag feldobásnak tűnik. Ezt nehéz jól kivitelezni, és ha ebben járatlan jelentkezők vesznek részt, előfordul, hogy nem sikerül elsőre. A gólya hamarabb kiugrik, szerencsétlenkedik, vagy nem száll fel, ami nem baj, mert visszafogva és a kézből engedést ismételve a számára kellemetlen élmény hozzájárul az embertől való félelem és távolságtartás bevésoedéséhez. Ez szükséges és végső soron hasznos a gólyának, és egyben csodálatos érzés azoknak, akik szabadon engedik, és azoknak is felemelő és megható élmény, akik nézik. És nekünk is, akik heteket-hónapokat küzdöttünk ezért, megfeszített munkával, éjt nappallá téve. És mindenkinek, akik részt vettek a mentésben, szállításban, a gyógyításban, rehabilitációban, akik munkájukkal, támogatásukkal segítettek ebben. Nekem is, húsz év után is, huszadjára is. Amikor felköröztek, és tűnőbe szálltak, utánuk integettem: Jó utat! Vigyázzatok magatokra! Visszavárunk benneteket!

Dr. Déri János

In Memoriam Luca

Néha bohókás is volt, nem csak fenséges. Nézegettem a röpdében sokszor, ahogy landolás után még tol egyet-kettőt a műlábával, mint amikor az ember berúgja a motort, utána pedig szépen, óvatosan ránehezedik. Sokszor elgondolkodtam, vajon tudja-e, hogy ő sas, és tudja azt, hogy az egyik lába hiányzik, azért nem élhet szabadon? Vagy egyáltalán rab-e, itt a nagyröpdénkben, ahol le kell élnie az életét. Ha nagyon racionálisan közelítünk ehhez a dologhoz, inkább azt kell mondanunk. Jó dolga volt. Biztos élelem várta délutánonként, nem kellett naponta lesni, tud-e enni, nem kellett fajtársaival verekedni telente. A lábát is igazítottuk pár évente, minél kényelmesebb legyen neki. Ha úgy láttuk, kicsit gyengélkedik, megvizsgáltuk, kapott plusz vitaminokat, ha kellett, gyógyszer. Gondoskodtunk róla éveken keresztül. A természetben legjobb esetben is egy hét alatt elpusztult volna a sérülése miatt. Ha nem kap műlábát, akkor pedig egy-két éven belül nálunk is elpusztult volna. Szé-

Fotó: Déri Balázs

pen lassan eldeformálódott volna a még jó lába, majd lefeküdt volna és kezdetét vette volna egy gyötrelmes küzdelem az életéért, amit valószínű, hogy nem mi nyertünk volna meg. A röpdében amennyire csak lehetett, szabadon élt, amikor repült körbe-körbe, nem is látszott rajta, hogy műlába van.

Úgy repült, mint bármelyik sas. Egy reggel aztán ott volt a röpdében, a kilátótorony mellett el-

pusztulva. Amikor új önkéntesek jönnek, mindig azt mondom nekik, ne nevezzék el a madarakat, ne válasszanak kedvencet maguknak. Ez kórház. Itt vagy meggyógyulnak a madarak és akkor elengedjük őket, akkor pedig az a legjobb nekik, ha minél kevesebbet érintkeznek az emberrel. Vagy elpusztulnak előbb vagy utóbb, hiszen ez a sorsa minden élőlénynek. Viszont a madarak nagy többsége sokkal rövidebb ideig él, mint az ember, ha ragaszkodunk hozzájuk, megszeretjük őket kedvencként, akkor nagyon rossz lesz az elválás. Csak az a baj, hogy az ember, ha naponta

köztük jár, akkor úgyszólván lesznek kedvencek, akiket egy kicsit tovább néz, csak úgy. Elmosolyodik, ha meglátja, vagy épp aggódik, ha nem kerül egyből szem elé a vizitnél. Luca már nem rúgja be többet a motort a kis kacska lábával. Nem fog úgy körözni, mint ha ő is igazi sas lenne. Elment. Egy sassal kevesebb. És bizony valljuk be, egy kedvencel kevesebb.

Konyhás István

Bajba került sárgarigó

Augusztus végén került hozzánk egy sárgarigó, törése nincs, de sajnos komoly zúzódásai vannak, így nagy valószínűséggel nálunk marad télire, mert gyógyulása csak szeptember közepére várható. Szűkebb rokonságának egyetlen Európában is előforduló faja, semmilyen más madárral nem téveszthető össze, hangja is jellegzetes. Hazánkban gyakori fészkelő. Az ember által átalakított élőhelyekhez jól alkalmazkodott, állománya egész Európában stabil. Nagyon rövid ideig tartózkodik hazánkban, csak április-májusban érkezik meg, augusztusban

pedig a madarak nagy része el is vönul. Fészkalja 3-5 tojásból áll, a 14-16 napig tartó kotlásban mindkét szülő részt vesz. A fiókák 14-17 napos korukban elhagyják a fészket, a szülők még ezután is sokáig etetik őket. A lombkoronában élő rovarokra vadásznak, a fiatal madarakat is ezzel etetik. Megeszik azokat a szőrös hernyókat is, melyeknek kevés természetes ellensége van. Kiegészítésül lédús gyümölcsöket is fogyaszt. Hangja jellegzetes, „huncut a bíró” felkiáltásra hasonlít, illetve jellegzetes „nyávogását” is lehet hallani egész nyáron.

Fotó: Déri Balázs

Zoli hívott, hogy gólyákat látott a faluszélen. Mondtam neki, hogy jól van, nem érek most erre rá. Amúgy is csak gólyák... Bárki láthat bárhol gólyát, miután a teljes hazai gólya állomány már lakott területen költ. Szeretem a gólyákat, de mint fotós téma nem túl nagy kihívás. Minden olyan madarat szeretek, ami erős csontú, nagy tollú, nagy méretekkel rendelkezik. Szép a gólya, deszka formájú szögletes szárnya, lassú szárnycsapása mindig sasos élményeimet idézi föl. Aztán Zoli másnap is szólt, hogy 100 gólya egy helyen elég meglepő látvány. Megnyitottam a felhőképet és láttam, hogy borult az ég, szemerkélt az eső. Ami nem biztos, hogy baj. Nyáron az eső, a felhős ég mindig jó, mert a fény szórt és a levegő lehűl, ami a nagyobb távra fotózás egyik alapfeltétele. Felvettem a teleobjektívet, meg egy tornacipőt és elindultam. A gólyák valóban ott voltak, ahol Zoli mondta. Ráfotóztam a traktort körül vevő 80-100 egyedet számláló csapatra, és elkezdtem azon gondolkodni hogyan tizedeljem meg ezt a távot, ami elválaszt tőlük.

Az európai fehér gólya állomány nagy része már augusztus elején megkezdte több ezer kilométeres vándorútját Afrika felé. Az alföldi vizes élőhelyek közelében található legelőkön csoportokba verődve is megfigyelhetők. A kettőtől akár több száz főig terjedő csapatok aztán elő-

szeretettel keresik fel a bő táplálékforrást nyújtó helyeket. Kevesen tudják, de a frissen szántott föld is egy táplálékban nagyon gazdag közeg. Az eke által mélyen kiforgatott föld terített asztallá változik, a felszín alatt eddig megbújó állatokra ezután halálos veszély leselkedik. Kiszántott rágcsálók: pockok, egerek, hörcsögök keresik ilyenkor a menekülő utat. A gép által a növényzetről felzavart szöcskék, sáskák is kiváló, energiában gazdag élelemként szolgálhatnak. A földben élő kételtű és hüllőállománynak is van félnivalója. A gólya, lévén rendkívül vegyes táplálkozású csúcsragadozó előszeretettel fogyaszt a békákon kívül sikló fajokat is és természetesen a nagyobb méretű gilisztákat sem veti meg. A több ezer kilométeres, Száhel övezeten átívelő vándorút előtt minden lehetséges energiaforrás értékes lehet. A művelést végző mezőgazdasági jármű közelében a madarak nagyobb bátorsággal mozognak, ugyanis a jármű nem mutatja meg a benne ülő ember karakteres jegyeit. Amíg a traktorvezető ki nem száll, addig a madarak maradnak és nagyon kitartóan gyűjtögetnek. Amint a vezető kiszáll, a madarak azonnal megugranak. Ez esetben is érdemes figyelni, mert sokszor bevonzanak az ilyen felköröző fehér gólya termikek más hasonló méretű, de kevésbé gyakori madárfajokat. A ritka fekete gólya és sok esetben például parlagi sas is

gyakran felkering velük.

Amint a vezető visszaül a járműbe, a madarak lassan visszaérkeznek és folytatják a táplálkozást, a már jóllakott egyedek pedig kisebb csoportokban pihennek, tollázkodnak. Első ránézésre furcsának tűnik, hogy az extenzív földművelésnek van olyan munkafázisa, ami hasznot hozhat fokozottan védett hazai madárfajunk egyedei számára vonulási időszakban, igaz, hogy a dicséret a leleményességért a gólyákat illeti. Azt pedig soha ne felejtjük: ahol száz gólya jól lakik, ott a barázdabillegető sem marad éhesen.

Sokszor láttam már ilyen jelenetet, hogy mezőgazdasági gép körül 50-100 gólya csipeget, de erre tervezni nagyon nehéz. Szemergett az eső kitartóan, én pedig csak néztem a gólyák mögötti kukoricatáblát és azon agyaltam, hogyan tudnék oda bejutni. Akkor eszembe jutott, hogy talán a traktor bevisz. Beszaladtam a frissen szántott földön a közeledő traktorhoz, a vezetője megállt és azt mondta, hogy bevisz a madarak közé. Gyorsan visszaszaladtam az autóhoz, a csomagtartóból felvettem a gumicsizmámat és beültem mellé. Szerencsére pont zöld ing volt rajtam, és az eső is mintha kezdene elállni. Lassan körvonalaódott a terv, ha bejutok a kukoricásba úgy, hogy nem repülnek el a gólyák, akkor jó lehetek pár képre. Elindultunk befelé, pár madár a frissen szántott részen vadászgatott, a legtöbb azonban a fűben pihent, száritkozott, tollázkodott. A járműnek a táblánál balra kellett volna fordulnia, de miután csak a menetirány szerinti bal oldalon volt ajtó, megkértem Gyurit, hogy forduljon el jobbra, tegyen ki engem a gép takarásában, majd úgy forduljon rá az eredeti menetirányra. Így is tett, sikerült bejutnom a kukoricatáblába úgy, hogy a madarak nem repültek el. A tábla széléhez jöttem és két kukoricaszár közt elkezdtem fotózni a madarakat. Háromszáz felletti darabszám fért még a memóriakártyára, de spórolnom kellett, mert háromszáz kép hamar lepörög. Tudtam, hogy sokat kell fotóznom, mert az ilyen nagy számban jelen lévő ma-

Gólyagyülekezés

darak ritkán adnak egész kompozíciót. Valaki ki fog lógni, valaki be fog lógni. Elkezdtem „darálni”, de azért ésszel. Eszembe jutott, hogy régen természetfotós voltam, vagy mi, legalábbis beszéltek rólam ilyet a hátam mögött. Eszembe jutott a régi „vadászatok” emléke. Néztam az előttem lévő kb. 80 gólyát és mini Afrika élményem volt. Ilyen nagy számban látni még gyakori faj egyedeit is egészen elképesztő élmény. A kukorica pedig jól takart, az alacsony perspektívához pár gyomnövényt eltávolítottam földközelsből. Néztam, fotóztam őket egy órán át, és éreztem, hogy valami nagy jónak a része vagyok. Aztán egyszer csak megugrottak és felemelkedett az egész csapat, felköröztek majd eltűntek. Guggoltam tovább a táblában, a traktor jött és ment. Vártam. Fél óra múlva a fejem felett pár méterrel visszajött egy madár, majd még egy, és még egy és még sok. Lassan vitorláztak és a szántásban landoltak. Filozofikus gondolatébresztő volt ez a találkozás a gólyákkal. Eszembe jutott

az árnyoldal, azok az emberek, akik mentik, sérülten ellátják, gyógyítják ezeket a madarakat országszerte. Lőtt, gázolt, áramvert gólyákat, vagy éppen olyanokat, amiknek drót, bálamadzag csavarodott a lábára. Nekik ajánlom ezt a képet, képsorozatot, az ő munkájuk előtt tisztelegve. Amikor

arra megyek autóval, mindig kinézek jobbra arra a kis föld darabra, ahol a gólyák voltak, remélve, hogy most is meglátom őket, de persze soha sincsenek ott.... de a szívem, azt hiszem egy kicsit örökre ott maradt.

Morvai Szilárd

Fotók: Morvai Szilárd

Éjszakázoo

Idén is sikeres volt a Hortobágyi Vadaspark és a Madárkórház közös programja, az Éjszakázoo. A zárás utáni kombinált jeggyel kedvezményesen látogathatták meg az érdeklődők a Vadasparkot és a Madárkórházat. Az éjszakai túrák, az egzotikus kisállatbemutatót kívül a tábortűz

melletti bagoly szabadon engedés a fő látványosság. Éjszakai ragadozókat célszerű alkonyatkor, vagy kora este elengedni, ezért ilyenkor csak baglyokat engedünk szabadon. Macskabagoly, kuvik és erdei fülesbagoly lett szabad ezen az estén. A fiatal madarakat elengedés előtt leellenőrizzük, vadásznak-e maguktól megfelelően. Vadkamerával és önkénteseink bevonásával ellenőrizzük, el tudják-e kapni az élő eget. Ha megfelelően, gyorsan és hatékonyan zsákmányol a madár, akkor mehet vissza a természetbe. Erre a módszerre azért van szükség, mert ezek a baglyok fiókaként kerültek be hozzánk. Itt tanultak

meg repülni, de szüleik nem tudták megtanítani a vadászatra, ami valamilyenre velük született képesség, de jó, ha legalább pár napig tudják ezt gyakorolni ellenőrzött körülmények között. Ilyenkor az is kiderül, tényleg jól repül-e a madár, jól használja-e a lábait, jó-e a látása, hallása is, hiszen ezek létfontosságúak a vad életben.

Konyhás István

Fotó: Déri Balázs

Köszönjük támogatóinknak a több évtizedes bizalmat és segítséget!

- A Megújuló Társadalomért Alapítvány
- AGROLOG-HUNGÁRIA Kft.
- Bellresearch Kft.
- Dr. Székely Kft.
- Duna Auto Zrt.
- ÉMÁSZ Rt.
- ÉMISZ Rt.
- E-Pet
- Fabyen Kft.
- Falcomedica Kft.
- Ganteline Kft.
- Herbárium 2000 Kft.
- **HungaroControl Magyar Légiforgalmi Zrt.**
- Kékkúti Ásványvíz Kitermelő Zrt.
- Kleffmann & Partner Piackutató
- Malompark
- MAVIR Zrt.
- MERCK Vegyi és Gyógyszeripari
- OM Vadászkamara Zala megyei Területi Szervezete
- Szedlár Kft.
- WICI INTERTRANSPORT Szolg. Kft.
- Zárdai Ügyvédi Iroda
- Zion Tech Szolgáltató Kft.
- Adler Angéla
- Berghammer Rita
- Dalnoki Judit
- dr. Ferencz Györgyi
- Frau Berkessy
- Gálik Julianna
- Horváth Emília
- dr. Horváth Sándor
- dr. Kálmán Flóra
- Kasza Éva
- Katona László
- dr. Koháry Erzsébet
- Kőfalvi Ottóné
- Ludányi Judit
- Mátyás Józsefné
- Mrena Hedvig
- Nagy Eszter
- Nagy Péter
- Németh Sarolta
- dr. Nyáry Lászlóné
- Reiner Gizella
- Török Jenőné
- Vámos Zsuzsanna
- Walcz Erzsébet
- Zakai Ilona

Amennyiben lehetősége van, kérjük, támogassa alapítványunkat! Köszönjük!
Bankszámlaszámunk: 59900029-10001868 • Adószámunk: 18557899-1-09

Olvasói leveleket, érdekességeket a következő címekre várunk: madarkorhaz@gmail.com • 4071 Hortobágy, Petőfi tér 6.
Állatorvosi, állatgyógyászati területen felmerülő kérdéseiket a fenti címekre várjuk! Megjelenik 12 000 példányban.
Hirdetésfeladás, sérült madár bejelentése: madarkorhaz@gmail.com • Tel.: +36 (30) 9435-494; +36 (30) 535-6484

Szerkesztők: Dr. Déri János, Konyhás István, Veres Hajnalka • Tördelés: TerepSzemle Stúdió (Veres Hajnalka) • ISSN 1788–456X
Megtálalható országsszerte állatorvosi rendelőkben, állatkertekben, kisállatkereskedésekben, állati áruházakban, megyei könyvtárakban.

